
Cấp tiến 2020

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Mấy chục năm trước đây, sử gia Arthur Schlesinger có nhận định về chu kỳ bảo thủ và cấp tiến của xã hội Hoa Kỳ như một thứ quả lắc. Một chu kỳ cấp tiến sẽ được tiếp nối bằng chu kỳ bảo thủ và như quả lắc đồng hồ, sẽ chạy qua chạy lại, không khi nào đứng yên một chỗ.

Thời gian thay đổi này thường kéo dài từ 8 đến 12 năm. Trong những thập niên cận đại, các chu kỳ bảo thủ và cấp tiến đã được đồng hóa với các chính quyền của Cộng Hòa, tượng trưng cho bảo thủ, và của Dân Chủ, tượng trưng cho cấp tiến.

Trung bình chu kỳ quả lắc này thường là 8 năm, tuy có những ngoại lệ. Như thời của tổng thống Carter là cấp tiến, tiếp nối với thời của Nixon và Gerald Ford thuộc bảo thủ. Nhưng Carter chỉ nắm quyền có 4 năm và bị Reagan đánh bại đưa bảo thủ trở lại. Tổng thống Reagan giữ hai nhiệm kỳ là 8 năm và sau đó George H.W. Bush lên kéo thêm 4 năm nữa cho bảo thủ, tổng cộng là 12 năm.

Chu kỳ quả lắc cấp tiến – bảo thủ trở lại với trung bình 8 năm khi Clinton của Dân Chủ lên, tăng cấp tiến cho xã hội Hoa Kỳ với 2 nhiệm kỳ là 8 năm. Bảo thủ kế tiếp sau đó với tổng thống George W. Bush cũng là 8 năm với 2 nhiệm kỳ. Khi Obama trở thành tổng thống da đen đầu tiên trong lịch sử Hoa Kỳ, nhiều người đã cho rằng xã hội Hoa Kỳ đã thăng tiến đến mức bây giờ chỉ còn một

con đường duy nhất là con đường cấp tiến cho xã hội, không lay chuyển nổi.

Đảng Dân Chủ đã suy tính rằng, thời đại mới của nhân loại hoàn toàn thuộc về cấp tiến. Và đối với xã hội Hoa Kỳ, khi một người da đen được đa số dân chúng bầu lên làm tổng thống, xã hội đó đã trưởng thành đủ để nối tiếp con đường cấp tiến là sẽ bầu lên một phụ nữ để kế vị Obama. Và Hillary Clinton sẽ đương nhiên thành tổng thống phái nữ đầu tiên trong lịch sử Hoa Kỳ!

Nhưng đảng Dân Chủ và phe cấp tiến không tính toán được là tiến trình văn minh của nhân loại không bao giờ đi theo một con đường thẳng. Trái lại, thăng tiến của con người là con đường ngoằn ngoèo, luôn luôn bị trì kéo bởi những khuynh hướng xấu xa của bảo thủ, đôi khi còn làm đi ngược đường thành thoái hóa. Hay tệ hại hơn nữa, còn có thể kéo hẳn nhân loại đến sát bờ vực thẳm. Lịch sử đã đầy đầy những minh chứng. Như phát xít với Đức Quốc Xã và Đế Nhị Thế Chiến. Như chủ nghĩa cộng sản với Sô Viết và cuộc chiến tranh lạnh. Và cộng sản vẫn chưa chịu chết hẳn để biến thể thành chuyên chế – tư bản đỏ, tiếp tục đe dọa nhân loại trên ngưỡng cửa của tận diệt.

Tại Hoa Kỳ, phản ứng của bảo thủ chống lại việc cấp tiến đưa Obama lên làm tổng thống 2 nhiệm kỳ đã là một lần sóng thần và dịp may hãn hữu để Donald Trump trở thành tổng thống Hoa Kỳ và thay đổi hẳn bộ mặt xã hội Hoa Kỳ, đe dọa tận gốc rễ cho nền dân chủ. Điều giản dị là Trump thành tổng thống chỉ vì bảo thủ không thể chịu nổi việc

Obama da đen đã làm tổng thống, không phải chỉ 4 năm, nhưng suốt 8 năm trời! Điều đó có nghĩa xã hội Hoa Kỳ vẫn còn là một xã hội của kỳ thị, chưa văn minh và tiến bộ đủ như phe cấp tiến đã nhằm tưởng!

Điều nguy hại hơn cả là để tự bảo vệ trước những nghi vấn và những câu hỏi càng ngày càng nhiều về tư cách của Trump, về tài năng và sự hiểu biết, về những âm mưu đen tối với Nga và về những vi phạm luật pháp, những phản ứng của Trump là tìm cách phá nát nền dân chủ!

Trump gọi các cơ quan truyền thông chống đối Trump, ngoại trừ đài Fox, là kẻ thù của nhân dân, dùng chữ của thời Stalin khi thanh trừng đẫm máu những chống đối. Tự do báo chí là đặc điểm chính của nền dân chủ nên khi Trump để tự bảo vệ trước những moi móc, phanh phui của báo chí và TV về những chuyện làm ám muội của Trump và sợ rằng truyền thông sẽ tìm ra đủ bằng chứng và yếu tố để hạ bệ mình, Trump phải chơi lại truyền thông! Có phá nát nền dân chủ hay không là chuyện phụ thuộc, phải tự bảo vệ mình trước và gọi truyền thông là kẻ thù nhân dân để kích động nhóm dân bảo thủ theo Trump. Thực sự chiến thuật này của Trump đã khá thành công. Vì với bao nhiêu chuyện bậy bạ và đen tối báo chí và TV khai ra, Trump vẫn chưa nao núng gì! Một thăm dò dư luận cho thấy 1/4 số đảng viên của đảng Cộng Hòa đồng ý với Trump là phải đóng cửa các đài TV của CNN, hai tờ New York Times và Washington Post là các cơ quan truyền thông chống Trump mạnh nhất!

Để chống lại với những cuộc điều tra về thông đồng với Nga, về những vi phạm luật bầu cử khi tung tiền để bịt miệng cô đào porno ngủ với Trump, cũng như nhiều cuộc điều tra khác, Trump đã tấn công liên miên các cơ quan FBI, bộ Tư Pháp, đặc biệt là công tố viên Mueller. Có nghĩa Trump muốn phá nát các cơ quan ngay trong chính quyền của mình, với mục đích là tự bảo vệ.

Nguy hiểm hơn cả là ngay những cơ quan tình báo, có trọng trách về an ninh quốc gia, cũng đã bị Trump công kích cũng như gạt bỏ tất cả những tin tức hay khuyến cáo bất lợi cho Trump, hay không theo đường hướng của Trump. Lý do chính là Trump bị nghi ngờ là đã bị Vladimir Putin của Nga nắm chóp, giật dây, phải làm theo đường lối có lợi cho Nga. Đây là những nhận xét của các cựu giám đốc tình báo hay ngay cả phó giám đốc FBI là McCabe bị Trump đui, đã tuyên bố là nghi ngờ Trump là nhân viên của Nga! Ngay cả các tòa án khi xử về những luật về di trú của Trump, cũng đã bị Trump bài bác, chửi rủa. Chánh án Tối Cao Pháp Viện Roberts cũng bị Trump chỉ trích, phê bình. Có nghĩa không có một cơ quan, một ngành của chính quyền nào không bị Trump tìm cách phá nếu không theo đường hướng của Trump. Đây chính là sự phá hoại nền dân chủ ngay tận gốc rễ Trump đã làm trong vòng hơn hai năm qua.

Theo hai học giả Steven Levitski và Daniel Ziblatt, giáo sư tại đại học Harvard và là tác giả cuốn sách khảo cứu “How Democracies Die” (Dân Chủ chết ra sao?), con đường của Trump chính là con đường giết chết dân

chủ. Tuy nhiên những cơ cấu dân chủ của Hoa Kỳ quá mạnh, những phá hoại của Trump tuy ảnh hưởng nhiều và làm phân hóa xã hội nặng nề, có thể cũng không ảnh hưởng nổi.

Bằng chứng là dù Trump gọi báo chí và TV là kẻ thù nhân dân và các tin tức có hại cho Trump đều là tin giả, fake news, các cơ quan truyền thông vẫn làm nhiệm vụ của mình là càng ngày càng phanh phui biết bao chuyện xấu xa của Trump, phơi bày ra ánh sáng.

Cơ quan FBI và bộ Tư Pháp, cũng như Công Tố Viện đặc biệt Mueller vẫn tiếp tục các cuộc điều tra. Nhất là với tòa án New York, điều tra về vụ Michael Cohen cũng như các làm ăn ám muội của Trump Organization, có viễn ảnh sẽ lấy đủ bằng chứng để kết án Trump sau này khi ra khỏi tòa Bạch Cung là phạm tội hình về luật bầu cử hay làm bậy về tiền bạc. Cuộc điều trần của Cohen trước Hạ Viện do Dân Chủ đưa ra với Cohen gọi đích danh Trump là kỳ thị, đại bịp và lường gạt (racist, con man, cheat), cho thấy mối nguy của Trump là đến năm 2020, nếu thất cử, tương lai của Trump sẽ là bị buộc tội hình và đem ra xử trước tòa án New York!

Điều này có nghĩa cho cuộc bầu cử tổng thống 2020, Trump khó lòng thắng cử lại được nếu nền móng dân chủ của Hoa Kỳ còn tồn tại không bị Trump đập tan tành trong gần 2 năm còn lại! Tuy nhiên đây cũng là vấn đề nan giải cho đảng Dân Chủ khi chọn một ứng cử viên đại diện ra tranh với Trump. Lý do là ngay hiện nay đã có cả hơn một chục người tuyên bố ra tranh cử. Con số sau cùng

có lẽ sẽ phải đến cả 20 ứng cử viên ra tranh sơ bộ của đảng Dân Chủ. Và chưa có ai sáng giá hay chiều dục được dân chúng trong cuộc chạy đua này.

Người nổi nhất bây giờ là Thượng Nghị Sĩ Bernie Sanders, trước kia ra tranh nhưng thua Hillary Clinton năm 2016. Sanders được giới trẻ ủng hộ nhiều vì những đường hướng thiên về cực tả, như bảo hiểm y tế Medicare cho mọi người, miễn phí học đại học cho mọi sinh viên, chương trình về khí hậu và bảo vệ địa cầu quá khích nhất!

Những người ủng hộ Sanders cho rằng bây giờ là lúc đảng Dân Chủ phải đưa ứng cử viên cực tả ra mới thắng loại cực hữu như Trump được. Nếu đưa một người ôn hòa như cựu phó tổng thống Biden ra tranh cử, lại sẽ đi vào vết xe đổ của Hillary Clinton kỳ trước.

Những ứng cử viên khác của Dân Chủ được để ý đến là Thượng Nghị Sĩ Elizabeth Warren của tiểu bang Massachusetts. Bà này cũng cấp tiến hạng nặng, chống lại Wall Street, gần đây đòi chia các đại công ty như Amazon và Facebook thành nhiều công ty nhỏ để chống độc quyền. Bà này bị Trump chọc gọi là Pocahontas vì có thời nhận mình có máu da đỏ!

Thượng Nghị Sĩ Kamala Harris của tiểu bang California cũng sáng giá trong giới cấp tiến. Bà này lai đen, bố đến từ Jamaica, mẹ lai Án Độ. Harris khi tuyên bố ra ứng cử được giới trẻ của California ủng hộ nhiều, tham gia cả hơn chục ngàn người. Bà này đòi bảo hiểm y tế cho mọi người, giảm thuế người lợi tức thấp, đánh thuế tối đa lên người giàu

thuộc giới 1%. Cũng như bảo vệ người di dân, cho giới trẻ nhập cảnh lậu gọi là Dreamers được nhập tịch.

Nói chung những ứng cử viên của Dân Chủ này đều thuộc loại cấp tiến nghiêng về cực tả, đi ngược hẳn với những chủ trương cực hữu của Trump. Quan trọng nhất là ai cũng đòi bảo hiểm y tế cho tất cả. Cũng như để giảm thiểu chênh lệch giàu nghèo, phải đánh thuế tối đa lên dân giàu. Có người đòi đánh 70% thuế lợi tức cho các tỷ phú. Hay đánh thêm thuế gọi là wealth tax, không phải dựa trên lợi tức mỗi năm nhưng dựa trên tài sản. Ai cũng đòi bảo vệ địa cầu và thay đổi khí hậu, không như Trump bỏ không cho Hoa Kỳ tham dự hiệp ước Paris về khí hậu.

Đường hướng cực tả còn rõ ràng hơn trong dự luật “Green New Deal” được đưa ra gần đây của dân biểu Alexandria Ocasio-Cortez của Brooklyn, New York cùng với Thượng Nghị Sĩ Ed Markey của Massachusetts. Dự luật này đòi trong 10 năm phải bỏ hết không dùng dầu hỏa, khí đốt, chỉ còn năng lượng tự tái tạo renewables xài 100% cho nhu cầu về năng lượng. Cũng như bảo đảm công việc cho mọi người. Bảo đảm bảo hiểm y tế cho tất cả. Bảo đảm học vấn đại học cho mọi sinh viên..v.v.. Có nghĩa mọi lý tưởng về cấp tiến đều nằm trong đạo luật này.

Dĩ nhiên ngay bây giờ với Cộng Hòa còn năm Thượng Viện, dự luật này sẽ không được thông qua. Nhưng đến năm 2020, nếu một tổng thống Dân Chủ cấp tiến được bầu lên, Thượng Viện có đa số Dân Chủ và Hạ Viện vẫn còn thuộc Dân Chủ, đạo luật Green

New Deal có cơ hội thành hình và được ban hành dễ dàng!

Như thế chu kỳ bảo thủ – cấp tiến nhiều phần đến năm 2020 này sẽ trở lại con đường hương thượng và cao đẹp là cấp tiến cho quốc gia Hoa Kỳ. Và như một thứ phản ứng để trung hòa và làm tốt đẹp hơn cho xã hội Hoa Kỳ bị tàn phá bởi Donald Trump và bảo thủ cực hữu, nhiều phần khuynh hướng cấp tiến này sẽ nghiêng nhiều về cực tả, như những điều đã vạch ra trong dự luật Green New Deal.

Và thế giới cũng như quả địa cầu chúng ta đang ở đây cũng chỉ mong được như thế!

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

www.nguyendinhphung.com
